

תלמוד בבלי מסכת סוטה פרק ו - מי שקינא [דף לא עמוד א]

מתני'/. מי שקינא לאשתו ונסתרה, אפילו שמע מעוף הפורח - יוציא ויתן כתובה, דברי רבי אליעזר; רבי יהושע אומר: עד שיטאו ויתנו בה מוזרות בלבנה. אמר עד אחד אני ראיתה שנטמאת - לא היתה שותה; ולא עוד, אלא אפילו עבד אפילו שפחה - הרי אלו נאמנין אף לפוסלה מכתובתה. חמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה - הרי אלו נאמנות, ולא לפוסלה מכתובתה אלא שלא תשתה; שהיה בדין: ומה אם עדות ראשונה שאין אוסרתה איסור עולם - אינה מתקיימת בפחות משנים, עדות אחרונה שאוסרתה איסור עולם - אינו דין שלא תתקיים בפחות משנים! תלמוד לומר: ועד אין בה, כל עדות שיש בה. קל וחומר לעדות הראשונה מעתה: ומה אם [דף לא עמוד ב] עדות אחרונה שאוסרתה איסור עולם - הרי היא מתקיימת בעד אחד, עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם - אינו דין שתתקיים בעד אחד! תלמוד לומר: כי מצא בה ערות דבר, ולהלן הוא אומר: על פי (שנים) [שני] עדים יקום דבר, מה להלן על פי שנים, אף כאן פי שנים. עד אומר נטמאת ועד אומר לא נטמאת, אשה אומרת נטמאת ואשה אומרת לא נטמאת - היתה שותה. אחד אומר נטמאת ושנים אומרים לא נטמאת - היתה שותה, שנים אומרים נטמאת ואחד אומר לא נטמאת - לא היתה שותה.

גמ'. האי תלמוד לומר כי מצא בה ערות דבר, ת"ל: בה, בה - ולא בקינוי, בה - ולא בסתירה, מיבעי ליה! הכי נמי קאמר, תלמוד לומר: בה, בה - ולא בקינוי, בה - ולא בסתירה. וטומאה בעלמא בלא קינוי ובלא סתירה דלא מהימן עד אחד מנלן? נאמר כאן דבר ונאמר להלן דבר, מה להלן בשני עדים, אף כאן בשני עדים.

עד אומר נטמאת. טעמא דקא מכחיש ליה, הא לא קא מכחיש ליה - עד אחד מהימן, מנהני מילי? דתנו רבנן: ועד אין בה - בשנים הכתוב מדבר, אתה אומר: בשנים, או אינו אלא באחד? תלמוד לומר: לא יקום עד אחד באיש וגו', ממשמע שנאמר לא יקום עד, איני יודע שהוא אחד? מה תלמוד לומר אחד? זה בנה אב: כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים, עד שיפרוט לך הכתוב אחד, ואמר רחמנא: תרי לית בה אלא חד, והיא לא נתפשה - אסורה. וכיון דמדאורייתא עד אחד מהימן, איך היכי מצי מכחיש ליה? והא אמר עולא: כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים, ואין דבריו של אחד במקום שנים! אלא אמר עולא, תני: לא היתה שותה. וכן אמר רבי יצחק: לא היתה שותה. ורבי חייא אמר: היתה שותה. לרבי חייא קשיא דעולא! לא קשיא: כאן בבת אחת, כאן בזה אחר זה. תנן: עד אומר נטמאת ושנים אומרים לא נטמאת - היתה שותה; הא חד וחד - לא היתה שותה, תיובתא דרבי חייא! אמר לך רבי חייא: וליטעמך, אימא סיפא: שנים אומרים נטמאת ואחד אומר לא נטמאת - לא היתה שותה; הא חד וחד - היתה שותה! אלא כולה בפסולי עדות, ור' נחמיה היא; דתניא, רבי נחמיה אומר: כל מקום שהאמינה תורה עד אחד - הלך אחר רוב דעות, ועשו שתי נשים באיש אחד כשני אנשים באיש אחד. ואיכא דאמרי: כל היכא דאתא עד אחד כשר מעיקרא, אפי' מאה נשים נמי כעד אחד דמיין, [דף לב עמוד א] והכא במאי עסקינן - כגון דאתאי אשה מעיקרא, ותרצה לדרבי נחמיה הכי, ר' נחמיה אומר: כל מקום שהאמינה תורה עד אחד - הלך אחר רוב דיעות, ועשו שתי נשים באשה אחת כשני אנשים באיש אחד, אבל שתי נשים באיש אחד - כי פלגא ופלגא דמי. ותרתי בפסולי עדות למה לי? מהו דתימא, כי אזלינן בתר רוב דיעות - לחומרא, אבל לקולא לא אזלינן, קמ"ל. הדרן עלך מי שקינא.